

NYHEDSBREV

Nr. 1 -2015
November 2015

Dansk Kødkvæg vil gerne byde velkommen til det første nyhedsbrev.

I nyhedsbrevet vil der komme helt nye artikler og nyheder med spændende indhold, som er udplukket specielt til kødkvægsavlere og - producenter.

Nyhedsbrevet vil udkomme ca. 4 gange årligt, og derudover vil der også komme ca. 10-15 små Hot News med aktuelle emner.

Du som læser, er meget velkommen til at komme med forslag til emner til nyhedsbrevet, så alle har mulighed for at få netop de emner med, der er mest relevante.

I introperioden (frem til den 1. juli 2016) er nyhedsbrevet og Hot News gratis at modtage. Derefter vil prisen være 250 kr. + moms om året.

Ønsker du at tilmelde dig til Dansk Kødkvægs nyhedsbrev i introperioden, bedes du venligst klikke [her](#).

Arrangementskalender:

Dansk Kødkvægs årsmøde på Kvæggkongressen, mandag den 29. februar 2016

- Første indlæg starter kl. 15.15 og fortsætter frem til kl. 22.00 - derefter natmad

Åbent Hus på Aalestrup Avlsstation, lørdag den 5. marts 2016, kl. 10.00 – 14.00

- Orientering om afprøvningen
- Besigtigelse af de kalve, der er på stationen
Særligt fokus på de kalve der er til salg

Kødkvægets Dag, 5. maj 2016, kl. 10.00 – 16.00

Præsentation af redaktionsudvalget for Nyhedsbrevet

Jørgen Larsen (Charolais)

- Har de seneste 15 år haft 30 ammekøer
- Ejendommen er på 30 ha og har lejet lidt naturplejeareal
- Får kåret køer og tyre, vejet alle ungdyr
- Individafprøver løbende tyre

Jens Borup (Limousine)

- Har 12 køer
- Ejendommen er på 18 ha, og en del af jorden er bedst til afgræsning
- Interesseret i avlsarbejde

Gert Petz (Hereford)

- Har 18 ammekøer
- Ejendommen har 20 ha
- Interesseret i kødkvæg

Optimal fravænning af fodring af kalve

Per Spleth, Specialkonsulent Kødproduktion, SEGES Kvæg

De fleste kødkvægskalve i Danmark bliver stadig født i foråret og fravænnet her i september-november måned.

Når der fravænnedes kalve er det vigtigt at vurdere koens huld, yver, drægtighed og veje kalven for at vurdere om koen skal kælte igen. Hvis ikke koen afleverer en god kalv, når den er 5-7 mdr. gammel, skal man overveje, om den skal kælte igen. En normal udskiftningsprocent i en kødkvægsbesætning ligger normal på 15-20 % om året. Er køerne fornuftigt i huld, kan de slagtes hurtigt efter fravænning af kalven. Hvis dyrene har lus eller andre parasitter, bør de behandles straks.

Kvier til avl og kvier til slag

Jeg mener, at det er meget vigtigt at få sorteret kvier allerede ved fravænning. De kan sorteres efter genetik, størrelse i forhold til alder, temperament og andre faktorer.

Kvier til avl og kvier til slagtning skal ikke fodres ens. Kvier til avl, vil jeg helst fodre med grovfoder. Det kan være en fornuftig græsensilage med 12-15 % protein. En kvie af vækstrace skal gerne veje 450 kg, når den er 14 mdr. gammel og klar til løbning/inseminering. Dette kræver, at de vokser 800-1.000 gram pr. dag fra fødsel til 14 mdr. I drægtighedsperioden bør tilvæksten ikke overstige de 800 gram, da det kan give risiko for kælvningsproblemer.

Kvier til slagtning skal fodres stærkere og må godt få noget stivelse i form af korn, kraftfoder eller majs.

En god foderplan kunne være 50 % græsensilage + 50 % valset korn beregnet på tørstof optagelse. Hvis man har valgt at have kødkvæg af vækst race, bør de kunne opnå en vægt på 500 kg, før de er 16 mdr. Det vil give en slagtevægt på 270-290 kg, lige før de bliver 16 mdr., og de vil dermed opnå slagtepræmie på godt 700 kr.

Mere ekstensive racer der for det mest laver naturpleje har svært ved at opnå en passende høj vægt på kvier, når de er 15,5 mdr. Her skal de ofte gå til 2 år, og så kan de også nå at æde mere græs på naturpleje.

Fodring af tyrekalve

Tyrekalve af vækst race kan med fordel tildeles valset korn i kalvefoderboks før fravænning, hvis dette er tilladt på arealet. Så vil fravænning fra køerne være mere skånsomt for kalvene, og de vil hurtigere komme i gang med optagelse af foder og dermed tilvækst.

Tyrekalve af vækst race skal gerne veje 280-320 kg ved fravænning ved 6 mdr. Efter fravænning bør de fodres med stivelse, protein og cellevæge. Det kan gøres med valset korn, kalveT og hø/græsensilage. Hø/græsensilage bør kun udgøre ca. 10 % af tørstof. Hvor meget KalveT der skal anvendes afhænger af proteinindholdet i kornet, der kan variere fra 8 til 11 %. Hvis man ikke har mulighed for at bruge valset korn, kan en 13 % kraftfoderblanding anvendes. Tyrekalve(vækst) bør kunne vokse 1.500 gram pr. dag efter fravænning.

En god kødkvægskalv bør kunne veje 560 -600 kg, når den er et år gammel. Flere besætninger ligger med en tilvækst på over 900 gram netto tilvækst, så det giver en slagtevægt på 350 kg på et år.

Ekstensiv racer skal fodres mere svagt, for at de ikke aflejre for meget fedt. Her kan græsensilage udgøre 40 % af foderet. Nogle vælger at stude disse tyre og så lukke dem på græs en sæson mere og slagte disse, når de er ca. 2 år gamle.

Hvis du ønsker rådgivning om fodring og management hos dit kødkvæg så kontakt en fra RådgivningsTeam Kødkvæg.

https://www.landbrugsinfo.dk/kvaeg/koedproduktion/sider/Raadgivningsteam_Koedkvaeg1.aspx

Leverikter hos kødkvæg

Leverikter er et stigende problem hos kødkvæg da mange fugtige arealer afgræsses af kødkvæg med kalve.

Der kommer bemærkninger fra slagteriet, hvis slagtedyret har eller har haft leverikter, så det er nok til at dyrlægen kan lave recept på middel til behandling for leverikter.

Præparatet Closamectin Pour On, der bl.a. kan anvendes til behandling af leverikter, godkendt til brug i Danmark. Closamectin Pour On er effektivt overfor alle leveriktens stadier – både de voksne ikter og alle larvestadier.

Risiko for resistens

Tilstedeværelsen af leverikter eller infektion med hageorm bør bekræftes, før behandling med dette middel. For at undgå, at brug af ormemedler fører til udvikling af resistens og i sidste instans kan resultere i ineffektiv behandling, er det vigtigt, at:

- Undgå for hyppig og gentagen anvendelse af ormemedler af samme type.
- Undgå underdosering, som fx kan ske på grund af undervurderet kropsvægt, forkert administration af præparatet eller manglende kalibrering af doseringsudstyret.

Mistænkte kliniske resistenstilfælde over for ormemedler bør undersøges af en dyrlæge.

Closamectin pour on må ikke anvendes til kvæg, der producerer mælk til humant konsum og heller ikke til drægtige dyr, der skal producere mælk til humant konsum.

Andre muligheder

Er dyrene kun inficeret med leverikter og ikke hageorm, kan de behandles med et mere smal-spektrret præparat, fx midlet Valbazen, der udelukkende virker mod de voksne ikter og ikke mod larverne.

Leverikter behandles fortrinsvis med Valbazen omkring nytår og i marts/april, alt afhængig af parasitbyrde og kliniske symptomer.

Dyrlægen kan også søge om tilladelse til at behandle med midlet Fasinex, som både virker mod de umodne stadier af leverikterne og mod de voksne leverikter. På grund af risikoen for resistensdannelse mod midlet, anvendes det dog ikke uden dispensation.

Undgå vådområder i sensommeren

Hvis du har kvæg i våde engområder, kan risikoen for leverikter mindskes ved at flytte dyrene fra de våde områder i begyndelsen af august.

Årsagen er, at dyrene smittes med leverikter, når de sammen med græsset optager de såkaldte "metacercarier", som pytsneglen udskiller i stigende mængder fra juli/august og frem til oktober.

Smitte kan også forekomme fra små våde områder, fx et vådt areal omkring drikkebrug, og man bør hegne disse områder fra. Tidligere fravæning af kalvene kan også sænke smitten med leverikter. Tag kalvene væk fra disse arealer ca. 1. september og så kan køerne bedre gå der længe.